

CESARZE RZYMSKO-NIEMIECCY

WŁADCY ŚWIĘTEGO
CESARSTWA RZYMSKIEGO
oraz
CESARZE AUSTRII

Genealogia

opracował
PRZEMYSŁAW JAWORSKI
2018

BIBLIOGRAFIA

Poniżej najważniejsze publikacje polskie i obcojęzyczne, a także witryny internetowe, z których korzystałem przy pisaniu książki:

OPRACOWANIA WYDANE W JĘZYKU POLSKIM:

Dynastie Europy, pod red. A. Mączaka (Wrocław 1997, 2009);

Historia Europy, pod red. A. Mączaka (Wrocław 1997);

Słownik dynastii Europy, pod red. J. Dobosza i M. Serwańskiego

(Poznań 1999); *Słownik władców Europy nowożytnej*

i najnowszej, pod red. jw. (Poznań 1998); *Słownik władców*

Europy średniowiecznej, pod red. jw. (Poznań 1998);

G. Althoff: *Ottonowie. Władza królewska bez państwa*

(Warszawa 2009);

H. Andics: *Kobiety Habsburgów* (Wrocław 1991);

A. Boniecki: *Herbarz polski. Wiadomości historyczno-*

-genealogiczne o rodach szlacheckich; 2. edycja pod red.

M.J. Minakowskiego, wersja elektroniczna (sygn.: published

by Dr Minakowski Publikacje Elektroniczne version 2.1, Kraków,

Poland 2005);

I. Bricard: *Dynastie panujące Europy* (Warszawa 2007);

W. Dworzaczek: *Genealogia*, t. I–II (Warszawa 1959);

W. Felczak: *Historia Węgier* (Wrocław 1966, 1983);

S. Grodziński: *Habsburgowie. Dzieje dynastii* (Wrocław 1998);

R. Heck, M. Orzechowski: *Historia Czechosłowacji* (Wrocław

1969);

M. Hertmanowicz-Brzoza, K. Stepan: *Słownik władców świata*

(Kraków 2005);

S. Holčík: *Uroczystości koronacyjne w Preszburgu 1563–1830* (Kraków 1986);

J.E. Morby: *Dynastie świata. Przewodnik chronologiczny i genealogiczny* (Kraków 1998);

P. Pizuński: *Poczet wielkich mistrzów krzyżackich* (Gdańsk 2003);

J. Rajman: *Encyklopedia średniowiecza* (Kraków 2006);

S.A. Sroka: *Genealogia Andegawenów węgierskich* (Kraków 1999);

Z. Wdowiszewski: *Genealogia Jagiellonów i Domu Wazów w Polsce* (Warszawa 2005);

H. Wereszycki: *Historia Austrii* (Wrocław 1986);

A. Wheatcroft: *Habsburgowie* (Kraków 2000).

OPRACOWANIA OBCOJĘZYCZNE:

Allgemeine Deutsche Biographie (ADB) oraz jego kontynuacja *Neue Deutsche Biographie* (NDB); oba obszerne słowniki biograficzne, zawierające tysiące biogramów osób związanych Niemcami oraz niemieckim kręgiem kulturowym, dostępne są online: www.deutsche-biographie.de/index.html

Europäische Stammtafeln. Stammtafeln zur Geschichte der europäischen Staaten. Begründet von Wilhelm Karl Prinz zu Isenburg, fortgeführt von Frank Baron Freytag von Loringhoven. Neue Folge. Herausgegeben von Detlev Schwennicke, t. I–XXVI (Marburg, Frankfurt a. M. 1980–2009);

M. Huberty, A. Giraud, F. et B. Magdelaine: *L'Allemagne dynastique*, t. I–IV (Le Perreux 1976–85);

O. Posse: *Die Wettiner. Genealogie des Gesamthauses Wettin. Ernestinischer und Albertinischer Linie mit Einschluß der regierenden Häuser von Großbritannien, Belgien, Portugal und Bulgarien. Mit Berichtigungen und Ergänzungen der Stammtafeln bis 1993 von Manfred Kobuch* (Leipzig 1994);

H. und M. Rall: *Die Wittelsbacher in Lebensbildern* (Graz, Wien, Köln – Styria 1986);

R. Reifenscheid: *Die Habsburger in Lebensbildern. Von Rudolf I. bis Karl I.* (München 2007).

WITRYNY INTERNETOWE:

Medieval Lands Charlesa Cawley'a, zawierającą szczegółowe genealogie średniowiecznych dynastii i możnowładczych rodów europejskich;

Genealogie Mittelalters. Mittelalterliche Genealogie im Deutschen Reich bis zum Ende der Staufer, która zawiera biogramy władców państw, głównie niemieckich, począwszy od wczesnego średniowiecza po XIV w.

Obie wymienione wyżej witryny zawierają szczegółową bibliografię, obejmującą zarówno źródła pisane jak i publikowane opracowania.

Nieocenione okazały się także internetowe publikacje Paula Theroffa, zamieszczone na jego stronie internetowej *An Online Gotha*, a oparte na kolejnych rocznikach *Almanachów Gotajskich* oraz na wymienionym wyżej dziele *Europäische Stammtafeln. Stammtafeln zur Geschichte europäischen Staaten*.

WSTĘP

Książka ta zawiera genealogie panujących w Świętym Cesarstwie Rzymskim Narodu Niemieckiego, a także w Cesarstwie Austrii. Obejmuje okres od cesarskiej sakry Karola Wielkiego w 800 po detronizację Karola I w 1918.

Biogramy monarchów uszeregowano w porządku chronologicznym według dat obejmowania rządów. Każdy z nich rozpoczyna się od not biograficznych rodziców i rodzeństwa omawianego władcy, później zamieszczono informacje o bohaterze biogramu, jego małżonkach, progeniturze legalnej oraz dzieciach ze związków morganatycznych i pozamałżeńskich.

Wyszczególniono wszystkich potomków opisywanych monarchów, łącznie z osobami zmarłymi w młodym wieku i w dzieciństwie. Opisano także potomstwo ze związków pozamałżeńskich.

Celem zachowania przejrzystości tekstu, imiona opisywanych osób, jak również nazwy geograficzne spolszczono, zapis oryginalny pozostawiono jedynie w przypadku braku formy polskiej.

SPIS TREŚCI

Karolingowie	10
Ludolfingowie	80
Salijczycy	114
Staufowie	150
Różne dynastie	236
Habsburgowie	358
Cesarze Austrii	498